

Ροζέ Βιτράκ

ΒΙΚΤΟΡ

ή Τα παιδιά στην εξουσία

Roger Vitrac **Victor ou Les enfants au pouvoir**

κδβε

ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Καλοκαίρι 2019

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Άρης Στυλιανού

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Δημοσθένης Δώδος

ΜΕΛΗ

Κατερίνα Αναστασίου

Αντρέας Δημητριάδης

Πέτρος Δούμης

Έλενα Πέγκα

Στέφανος Χατζημιχαλίδης

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γιάννης Αναστασάκης

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Μαρία Τσιμά

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Κωνσταντία Παπαποστόλου

Ροζέ Βιτράκ

ΒΙΚΤÓΡ

ή Τα παιδιά στην εξουσία

Roger Vitrac

Victor ou Les enfants au pouvoir

Πρώτη παράσταση
Παρασκευή 12 Ιουλίου
Θέατρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών

Η παράσταση παρουσιάζεται με αγγλικούς υπέρτιτλους.

Καλοκαίρι 2019

Ροζέ Βιτράκ

Βικτόρ ή Τα παιδιά στην εξουσία

Μετάφραση: Παύλος Μάτεσις

Σκηνοθεσία: Γιάννης Αναστασάκης

Σκηνικά-Κοστούμια: Μαρία Μυλωνά

Μουσική: Δημήτρης Θεοχάρης

Επιμέλεια κίνησης: Σοφία Παπανικάνδρου

Φωτισμοί: Στέλιος Τζολόπουλος

Α' Βοηθός σκηνοθέτη: Γιώργος Παπαστυλιανός

Β' Βοηθός σκηνοθέτη: Γεωργία Κυριαζή

Φωτογράφιση παράστασης: Τάσος Θώμογλου

Οργάνωση παραγωγής: Μαριλύ Βεντούρη

Διανομή με αλφαβητική σειρά

Σοφία Καλεμκερίδου Λιλή
Γεωργία Κυριαζή Μαρία
Μαρία Μπαγανά Αιμιλία
Βασίλης Ντάρμας Βικτόρ
Κλειώ-Δανάη Οθωναίου Ίντα
Γρηγόρης Παπαδόπουλος Κάρολος
Γωγώ Παπαϊωάννου Εσθήρ
Γιώργος Παπαστυλιανός Γιατρός
Κώστας Σαντάς Στρατηγός
Φωτεινή Τιμοθέου Θηρεσία
Θάνος Φερετζέλης Αντωνάκης

Στο πλαίσιο της πρακτικής τους άσκησης συνεργάστηκαν οι φοιτητές του Τμήματος Θεάτρου του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Γιώργος Μιχαλάκος (ως βοηθός σκηνοθέτη), Δέσποινα Τουτουτζόγλου (ως βοηθός σκηνογράφου) και Γιώργος Γκρίνιας (ως βοηθός οργάνωσης παραγωγής).

Σημείωμα σκηνοθέτη

«Απιθανότητες! Απιθανότητες παρατηρούνται εδώ μέσα απόψε!»

Στρατηγός Ετιέν Λοσεγκύρ

Κωμωδία και δράμα μαζί, ανελέητη σάτιρα και ποιητική αλληγορία, маниφέστο ελευθερίας και παιχνίδι παιδικό, σαρωτική φάρσα και κραυγή αγωνίας... Προσπαθώ να βρω λέξεις και φράσεις που να μπορούν να αποδώσουν αυτό που η τολμηρή φαντασία του Ροζέ Βιτράκ κληροδότησε στο θέατρο του 20^{ου} αιώνα. Αυτό που το θέατρο του 21^{ου} παλεύει να εκφράσει στη σκηνή για να φωτίσει, να σχολιάσει και να καταγγείλει την πραγματικότητα που ζούμε στις πολιτισμένες κοινωνίες του δυτικού κόσμου. Έργα σαν τον *Βικτόρ* δίνουν την ευκαιρία σε μας και στο κοινό να αναμετρηθούμε με τόλμη με τις ιδεοληψίες μας, να σαρκάσουμε και να αυτοσαρκαστούμε. Ησυχάστε! Τα παιδιά δεν ήρθαν στην εξουσία, τελικά. Να ευλογάμε την τύχη μας! Κι εκείνα τη δική τους...

Όσο για τον Βικτόρ, μοιάζει παράδοξο, αλλά θα μένει στη μνήμη χαραγμένος σαν τις βραχογραφίες της Αλταμίρα και σαν τα γκράφιτι του Μετρό.

Η παράσταση αυτή είναι αφιερωμένη στον Τάσο Πεζirkιανίδη, τον ηθοποιό που ερμήνευσε πριν από 41 χρόνια σε αυτό το θέατρο τον Αντωνάκη Μανιώ.

Γιάννης Αναστασάκης

Ροζέ Βιτράκ

Ο Ροζέ Βιτράκ γεννήθηκε το 1899 στο Πενσάκ, κωμόπολη κοντά στο Σουγιάκ, από γονείς μεγαλοκτηματίες. Πέρασε ευτυχισμένα παιδικά χρόνια και βασανισμένη εφηβεία μέσα σε μια οικογένεια διχασμένη από τις επιπολαιότητες του επαρχιώτη donζουανίσκου πατέρα του.

Στο Παρίσι, όπου μετακόμισε η οικογένεια Βιτράκ, ο Ροζέ σπούδασε στο κολέγιο Σαπτάλ. Το 1920, ο πρώτος γάμος του (που κράτησε μόνο έξι μήνες) και το πρώτο του, χαμένο τώρα, θεατρικό έργο *La fenetre vorace*. Το 1921 έχει γνωριστεί με το ντανταϊστικό κίνημα, γίνεται φίλος με τον Αραγκόν και συμμετέχει στο λογοτεχνικό περιοδικό *Περιπέτεια*. Το 1923 δουλεύει στην *Εφημερίδα του Λαού*, παίρνει συνεντεύξεις από τον Μπρετόν και τον Τζάρα, γράφει άρθρα για τον Ζαρρύ, επηρεάζεται από τον Απολινέρ. Το 1924 είναι κιόλας βασικό στέλεχος της Ομάδας των Υπερρεαλιστών. Όμως το 1925 η υπογραφή του δεν φαίνεται πια στα έντυπα της Ομάδας. Ο Μπρετόν τον κατηγορεί για αριβισμό και τον διαγράφει, καθώς και τον Αρτώ.

Στα επόμενα χρόνια, ο Βιτράκ συνεργάζεται σαν τεχνοκритικός σε λογοτεχνικά περιοδικά. Το 1935 καταπιάνεται με το σινεμά (διαλογίστας). Μια δουλειά που, παράλληλα με το ραδιόφωνο και μέχρι τον θάνατό του, θα του εξασφαλίσει τον επιούσιο, αλλά και θα του κλέβει ώρες και έμπνευση από την καθαυτό δημιουργική εργασία του.

Από το 1932 ως τα 1938, χάρη στη γενναιοδωρία του φίλου του Ηρακλή Ιωαννίδη, διευθυντή του πρακτορείου «Ταξίδι στην Ελλάδα», ο Βιτράκ γνωρίζεται με τη Μεσόγειο και τον ελληνικό χώρο. Καρπός αυτών των ταξιδιών του είναι το έργο *Les Demoiselles du large*.

Ο Βιτράκ έχει κοινή μοίρα με τον Μποντλέρ, τον Λοτρεαμόν, τον Ρεμπό. Οι μετοχές του αρχίζουν ν' ανεβαίνουν μετά τον θάνατό του. Το Πανεπιστήμιο του Θεάτρου των Εθνών οργανώνει εργαστήριο για το σουρεαλιστικό θέατρο, και ειδικά για τον Βιτράκ. Στα πανεπιστήμια όλου του κόσμου γράφονται «θέσεις» με θέμα τον Βιτράκ. Ο *Βικτόρ*, ύστερα από μια αμφίβολη επιτυχία σε επανάληψη του 1946 με σκηνοθεσία του Μισέλ ντε Ρε (στη διανομή η Ζιλιέτ Γκρεκό), κερδίζει θριαμβευτικά τη μάχη το 1963, με σκηνοθεσία του Ανούιγ. Το έργο χαρακτηρίζεται σαν το «σημαντικότερο θεατρικό γεγονός της τριετίας» και αρχίζει παγκόσμια καριέρα. Τα άπαντα του Βιτράκ μεταφράζονται στα ιταλικά, γερμανικά, αγγλικά, ολλανδικά.

Πέθανε 53 χρόνων, στις 23 Ιανουαρίου 1952, στα χέρια της γυναίκας του και του Ζαν Ανούιγ. Κύρια αιτία του θανάτου του ήταν το αλκοόλ. Αναπαύεται στο νεκροταφείο του Πενσάκ.

Πάυλος Μάτεσις

Το σουρεαλιστικό παιχνίδι των λέξεων

Ο χειρισμός του λόγου από τον Βιτράκ είναι περιλάμπρος. Ένα κοφτερό ύφος, γυαλισμένο με το απροσδόκητο χιούμορ που του προσδίνει η σουρεαλιστική αντιμετώπιση της λέξης. Στα χέρια του μάστορα Βιτράκ η λέξη γίνεται μια πλεχτή κάλτσα, που τη χρησιμοποιεί τότε από την όψη και τότε από την ανάποδη. Γυρίζει το μέσα έξω, εφευρίσκει λέξεις, σχεδόν βιάζει τις λέξεις. Οι κοινότυπες «παροιμιώδεις εκφράσεις» εκφέρονται βαρύγδουπα στην πιο απρόσφορη στιγμή, ακέραιες ή παραπονημένες, με εκκωφαντική σοβαρότητα, από πρόσωπα με μυαλό επιπέδου κότας. Επαυξάνει την ιλαρότητα παίρνοντας τις μεταφορικές εκφράσεις στην κυριολεξία τους. Ο διάλογός του είναι ένα περιδέραιο από λεκτικούς αιφνιδιασμούς, αδιέξοδο αλλά και πρόκληση για τον μεταφραστή.

Παύλος Μάτεσις

Παιδικά και σουρεαλιστικά παιχνίδια

Η αγάπη για το παράδοξο ξανανοίγει στην ανθρωπότητα το μυστηριώδες βασίλειο όπου κατοικούν τα παιδιά. Το παιδικό παιχνίδι, ως το ύστατο μέσο συμφιλίωσης της δράσης με την ονειροπόληση για χάρη της βιολογικής ικανοποίησης, ξεκινά με απλά «λογοπαίγνια», αλλά τελικά αποκαθίσταται και αποκτά αξιοπρέπεια.

Για τον ηγέτη του σουρεαλισμού [Αντρέ Μπρετόν], το παιδικό παιχνίδι αποτελεί «ένα μεγαλειώδες πεδίο εμπειριών», έναν δρόμο προς το στοιχείο του θαυμαστού. [...] Στη σφαίρα του σουρεαλισμού, το πραγματικό συνενώνεται με το φανταστικό, όπως ακριβώς συνενώνονται και στο παιχνίδι. Για τους εσκεμμένα αντιλογοτεχνικούς σουρεαλιστές, η ποικιλία των παιζόμενων παιχνιδιών –ειδικά των διαλογικών– εγγυόταν το στοιχείο του θαυμαστού, καθώς αυτά συνδύαζαν τις πλέον αυθαίρετες εικόνες, που θα μπορούσαν να συναρπάσουν το κοινό. [...]

Τα παιδικά παιχνίδια διαμορφώνουν τον δικό τους, προσεκτικά προσδιορισμένο κόσμο, απαντώντας και λογοδοτώντας αποκλειστικά στους δικούς τους νόμους. Ενσωματώνοντας αυτό τον κόσμο των παιδικών παιχνιδιών, τα σουρεαλιστικά παιχνίδια μπορούν εν δυνάμει να ανατρέψουν το κοινωνικό σύστημα, επειδή έχουν «εγγενή ικανότητα να ανανεώνουν και να μετουσιώνουν τους κανόνες του». Αυτή η ιδέα της εν δυνάμει ανατροπής ήταν, φυσικά, γνωστή από την εποχή του Πλάτωνα: «το [παιδικό] παιχνίδι είναι η μεγαλύτερη συμφορά που μπορεί να χτυπήσει ένα κράτος». [...]

Στο *Βικτόρ ή τα παιδιά στην εξουσία*, [...] όλα ξεκινούν σαν ένα παιδικό παιχνίδι που επιδρά σε όλους. Τελικά, το ίδιο το παιχνίδι αναδεικνύεται στον μοναδικό κυρίαρχο του έργου. [...] Το «παιχνίδι» χρησιμοποιείται με τον ίδιο τρόπο με τον οποίο λειτούργουσαν τα σουρεαλιστικά αλλά και τα γνήσια αυτοσχεδιαστικά παιδικά παιχνίδια, με τη μορφή του παιχνιδιού ρόλων, όπου «διακρίνουμε συμπεριφορά που κινείται ανάμεσα στη μίμηση και στον μύθο. Το παιχνίδι ως προσποίηση εμφανίζεται κατά το πλείστον σαν ένα φαντασιακά δομημένο και γλωσσικά πραγματωμένο μονοπάτι που ενώνει την προσομοίωση με τη μυθολογικοποίηση». [...]

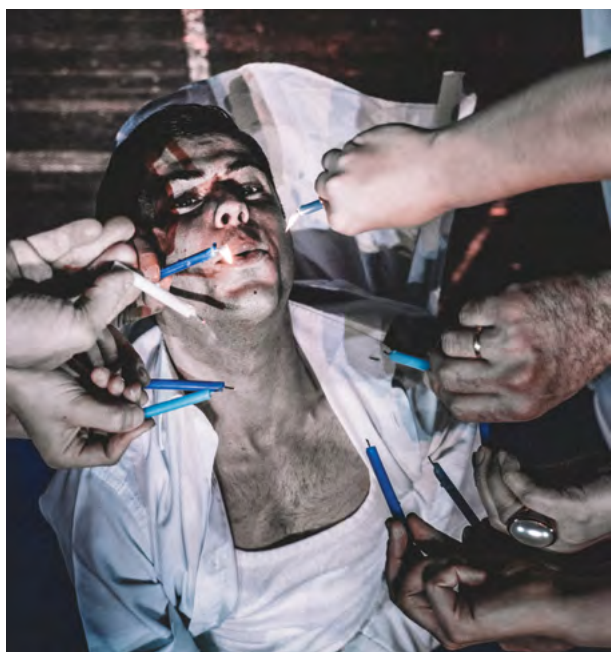
Ο Βιτράκ δείχνει πόσο περίπλοκο είναι το «παιχνίδι» και πόσο χειριστικό μπορεί να είναι ένα εργαλείο, ακόμα κι αν μοιάζει απλό ζάρι σε παιδικά χέρια. Το «παιχνίδι» μπορεί εν δυνάμει να φέρει αλλαγή και, επομένως, ενδέχεται να αποδειχθεί το καλύτερο μέσο για την επίτευξη της κοινωνικής αλλαγής· τελικά, ο *Βικτόρ* ήταν μια από τις πλέον ανατρεπτικές δημιουργίες του τέλους της δεκαετίας του 1920.

Βιτράκ και Βικτόρ

Ο *Βικτόρ* είναι γραμμένος σαν έργο σαλονιού όπου τα στοιχεία του μπουλβάρ και του θεάτρου μπουρλέσκ χρησιμοποιούνται κατά κόρο, συνταιριασμένα όμως με μια βαθύτερη, υπόγεια, δραματική αίσθηση, που δίνει στο έργο άλλες διαστάσεις και το προικίζει με μια αξιοσημείωτη ιδιαιτερότητα. Και φυσικά ο Βιτράκ δεν ξεχνάει (ούτε και θα μπορούσε) τη συνειρμική γραφή και το παιχνίδι με τις φράσεις ή τις λέξεις που του έχει διδάξει ο σουρεαλισμός.

Αυτό το εννιάχρονο αγόρι, που ανδρώνεται μέσα σε μια νύχτα και φθάνει σε ύψος 1,96, αυτό το «παιδί» με την πληθωρική ευαισθησία και γνώση, την άδολη και ασυμβίβαστη προσωπικότητα, που θα προτιμήσει τελικά, σαν ένας σύγχρονος Άμλετ, να οδηγήσει τα πάντα στην κάθαρση, μέσω της καταστροφής, αποτελεί μια τραγική ουσιαστικά φυσιογνωμία που μέσα σε μια νύχτα (σε 3-4 ώρες) και μέσα στο σπίτι του, θα αποκαλύψει όλη τη βρωμιά και το φέμα της συμβατικής ζωής, θα δώσει τη μάχη του και θα προκαλέσει την καταστροφή, αφού κλείσει την ίδια του τη ζωή, νοιώθοντας πως δεν έχει πια να περιμένει τίποτα, πως δεν του μένει καμιά περεταίρω γνώση ν' αποκτήσει και (το χειρότερο) πως δεν υπάρχει καμιά ελπίδα για βελτίωση.

Νίκος Μπακόλας

Σουρεαλισμός και θέατρο

Λίγα θεατρικά έργα γράφτηκαν από σουρεαλιστές κι από αυτά τα περισσότερα δεν ευτύχησαν μιας παράστασης. [...] Ό,τι υπάρχει ως σουρεαλιστικό θέατρο, είναι αποτέλεσμα ατομικών αναζητήσεων και πειραματισμών, εκτός κινήματος το περισσότερο. Παρ' όλα αυτά τα έργα παρουσιάζουν μερικά κοινά χαρακτηριστικά, αφού διαπνέονται από το γενικό σουρεαλιστικό πνεύμα και αισθητική. Πέρα από την προκλητικότητα, τα κοινά αυτά χαρακτηριστικά, μπορούμε να τα εντοπίσουμε στις γλωσσικές αναζητήσεις και τους πειραματισμούς του αυτοματισμού «για τη δημιουργία των πιο αυθαίρετων εικόνων, χωρίς να επεμβαίνει η βούληση στην εκλογή των πραγματικοτήτων που με βίαιο τρόπο τις κάνει να προσεγγίσουν η λέξη». Η αναζήτηση του θαυμάσιου και η εισβολή του ανατρεπτικού χιούμορ, συμπληρώνουν την εικόνα. Εκείνο που θα μπορούσα να προσθέσω είναι ότι πρόκειται για έργα στα οποία το κύριο βάρος το έχει ο συγγραφέας και όχι ο σκηνοθέτης ή ο ηθοποιός. Είναι μ' άλλα λόγια, λογοτεχνία και όχι θέατρο. [...] Το σουρεαλιστικό θέατρο, όπως και κάθε σουρεαλιστικό έργο, μέσω της εικόνας θέλει να οδηγήσει τον θεατή σε μια ευρύτερη αντίληψη της πραγματικότητας, που οδηγεί στην ολοκλήρωσή του. Μέσω της βίωσης της ανώτερης αυτής πραγματικότητας, ο θεατής οδηγείται σε μια αναθεώρηση, άρα σε μια εξέγερση εναντίον όλων των αξιών που επιβάλλει η σύγχρονη κοινωνία. Ο σουρεαλισμός εμπεριέχει έτσι ένα αισιόδοξο, επαναστατικό και ανθρωπιστικό μήνυμα που έχει κατ' εξοχήν συλλογικό, άρα κοινωνικό χαρακτήρα. Δεν χρησιμοποιεί σύμβολα, αλλά ελκύει τους μηχανισμούς του ασυνείδητου και καλεί σε μια άνευ ορίων και όρων επανάσταση του πνεύματος. [...]

Ο Μπρετόν, πηγαίνει στο θέατρο, όχι για το θέατρο, αλλά σαν να πηγαίνει εκδρομή, ή από καθαρή αντίδραση. [...] Είναι χαρακτηριστικό πως, παρά τον θαυμασμό του για τον Ζαρρύ, καθώς και τον θεατρικό του ήρωα Περέ Υμπύ, στις πάμπολλες αναφορές που κάνει στον συγγραφέα, αντιμετωπίζει τα έργα του ως λογοτεχνικά δημιουργήματα και τον ήρωα ως λογοτεχνική φιγούρα και καθόλου ως θέατρο. Αυτή άλλωστε είναι μια γενική στάση που επικρατεί στο κίνημα. Εκείνο που προέχει είναι το κείμενο και όχι η σκηνική του παρουσίαση, με την οποία σπάνια απασχολούνται. [...] Ο Μπρετόν, αν και πολλές φορές στα γραπτά του αναφέρει τον Αντονέν Αρτώ, πουθενά δεν αναφέρεται στο θέατρό του, αν και τελικά αυτό αποτελεί και τη σημαντικότερη προσφορά του στην τέχνη. Στο δεύτερο μανιφέστο του σουρεαλισμού μονάχα αναφέρεται στο Θέατρο Αλφρέ Ζαρρύ του Αρτώ, αλλά αποκλειστικά για τον κατηγορήσει.

Ο σουρεαλισμός και ο Βικτόρ

Πρέπει εδώ να θυμίσουμε ότι ο σουρεαλισμός, που σφραγίζει την ποίηση και τη ζωγραφική του μεσοπολέμου (ως έναν βαθμό και τον κινηματογράφο, με τις πρώτες ταινίες του Μπουνιέλ), δεν εκδηλώνεται παρά περιορισμένα στον τομέα του θεάτρου. Και αυτό γιατί οι σουρεαλιστές είναι κατ' αρχήν θεωρητικά αντίθετοι με το θέατρο: τους ενδιαφέρει η αυθόρμητη, αυτόματη γραφή, ενώ το θέατρο στηρίζεται στην προετοιμασία, τις δοκιμές, την επανάληψη· είναι οπαδοί του άκρατου υποκειμενισμού, γράφουν σε πρώτο πρόσωπο, ενώ ο θεατρικός συγγραφέας «κρύβεται» πίσω από τα πρόσωπα των έργων του· διακηρύσσουν το ξεπέραςμα των διακρίσεων ανάμεσα στα λογοτεχνικά είδη και την αδιαφορία για αισθητικούς κανόνες και συμβάσεις, ενώ η θεατρική παράσταση στηρίζεται υποχρεωτικά στην τήρηση ορισμένων συμβάσεων.

Μόνο ο *Βικτόρ*, έργο όχι αμιγώς σουρεαλιστικό αλλά με πολλά σουρεαλιστικά στοιχεία, επέζησε και εξακολουθεί να παίζεται ως σήμερα. Τέτοια στοιχεία είναι: η συγκόλληση (κολλάζ) ετερόκλητων κειμένων· η περιφρόνηση για τη συνέπεια και συνέχεια των διαλόγων, για την ψυχολογική δικαίωση των προσώπων, για την αληθοφάνεια της πλοκής· η προτίμηση για την έκπληξη, το υπέρογκο, το γκροτέσκο· το ενδιαφέρον για τα όνειρα, το παραλήρημα, την τρέλα· η έξαρση του ερωτικού στοιχείου. Γενικότερα, βρίσκουμε στον *Βικτόρ*, έργο-χαστούκι στην αστική συμβατικότητα και το «καλό γούστο», το πνεύμα του σουρεαλισμού. Δεν υπάρχει δηλαδή λύση συνέχειας ανάμεσα στις βασικές αρχές του κινήματος και το έργο του Βιτράκ.

Το Θέατρο Αλφρέ Ζαρρύ

Το φθινόπωρο του 1926, οι Αντονέν Αρτώ, Ροζέ Βιτράκ και Ρομπέρ Αρόν αναγγέλλουν την ίδρυση του Θεάτρου Αλφρέ Ζαρρύ. Κηρύσσουν τον πόλεμο στο θεατρικό κατεστημένο του Παρισιού και ευαγγελίζονται ένα θέατρο που «δεν θα παίζει με τη ζωή, δεν θα μαϊμουδίζει τη ζωή, δεν θα την εικονογραφεί, αλλά θα την προεκτείνει, ένα θέατρο που θα είναι επιχείρηση μαγείας».

Λειτουργώντας μέσα σε φοβερές οικονομικές δυσκολίες, το Θέατρο Ζαρρύ θα ζήσει έναν χρόνο, δίνοντας όλες και όλες οκτώ παραστάσεις: τα *Μυστήρια της αγάπης* του Βιτράκ μαζί με δύο μονόπρακτα του Ζαρρύ (1 και 2 Ιουνίου 1927), την τρίτη πράξη από τον *Κλήρο του Μεσημεριού* του Κλωντέλ (14 Ιανουαρίου 1928), το *Ονειρόδραμα* του Στρίντμπεργκ (7 και 9 Ιουνίου 1928) και το *Βικτόρ ή Τα παιδιά στην εξουσία* (24 και 29 Δεκεμβρίου 1928, 5 Ιανουαρίου 1929).

Αρτώ και Βιτράκ

Ο Αρτώ είναι βέβαιος για την αξία αυτού του «αστικού δράματος» του Βιτράκ, και θα το υπερασπιστεί με πάθος. Η συγγραφή του έργου δεν έχει οριστικά τελειώσει, όταν, στο φυλλάδιο που αναγγέλλει τις μελλοντικές παραστάσεις του Θεάτρου Ζαρρύ, θα γράψει: «Με τα *Παιδιά στην εξουσία* το καζάνι βράζει. Και μόνο ο τίτλος υποδηλώνει ασέβεια για τις καθιερωμένες αξίες. Με χειρονομίες καυτές και συνάμα πετρωμένες, το έργο αυτό μεταφράζει τη διάλυση της σύγχρονης σκέψης και την αντικατάστασή της από... από τι; Αυτό πάντως είναι το πρόβλημα στο οποίο το έργο προσπαθεί να απαντήσει: Με τι να σκεφτόμαστε; Και τι απομένει; Δεν υπάρχει πια κοινό μέτρο. Τι μένει; Κι όλα αυτά δοσμένα με τρόπο ενεργητικό, απτό, καθόλου φιλοσοφικό, συναρπαστικό όπως μια κούρσα στον ιππόδρομο, όπως μια παρτίδα σκάκι. [...] Είναι υπόδειγμα χιουμοριστικού έργου, αν αφήσουμε στη λέξη χιούμορ όλη της την καταλυτική δύναμη, όλη της την υπόγεια σκληρότητα. Μέσα σε μια χρονική διάρκεια που ταυτίζεται με τη διάρκεια της δράσης (ένα εκκρεμές πάνω στη σκηνή μάς επιτρέπει να το διαπιστώσουμε), δύο αστικές οικογένειες συναντιούνται, τρώνε, πλαγιάζουν, συζητούν, σύμφωνα με την καθιερωμένη τελετουργία, μέσα σε τέσσερις καλοκλεισμένους τοίχους. [...] Κρυμμένες πίσω από [...] τα παιδιά (η παιδικότητα είναι πάντα ένοχη), καλεσμένες από την περιέργειά τους, θα γλιστρήσουν μέσα στο έργο η τρέλα, η αγάπη, η ποίηση, η φρίκη και ο θάνατος. Επίσης, το μυστήριο, που εισβάλλοντας μέσα σ' αυτόν τον παράλογο χώρο θα σαρώσει όλα τα στηρίγματα αλλά θα φέρει σ' αντάλλαγμα το φοινικόδεντρο με χουρμάδες τρικολόρε και την Ίντα Νεκρεμάρ».

Γράμμα του Αντονέν Αρτώ, προς την Ντομένικα Μπλαζύ για να την πείσει να αναλάβει τον ρόλο της Ίντα

«Με ρωτάτε τι περιμένω απ' αυτό το έργο, το τολμηρό και σκανδαλώδες. Είναι απλό, περιμένω τα πάντα. [...] Το έργο σημαδεύει στην καρδιά μια αλήθεια φοβερή, αλλά όχι τόσο φοβερή που να μας απελπίσει από το να ζούμε. Μ' αυτό το πνεύμα το ανεβάζω. Και είμαι σίγουρος για το έργο, όσο θα ήμουν για μια ωρολογιακή βόμβα, κουρδισμένη να εκραγεί την ορισμένη ώρα, όσο θα ήμουν για κάτι περισσότερο από ένα θεατρικό έργο, έστω τολμηρό και σκανδαλώδες, για την ίδια την αλήθεια της ζωής όταν την αντικρύζει κανείς σ' όλη της την οξύτητα.

Υπάρχει σ' αυτό το έργο κάτι το διεστραμμένο, όχι όμως περισσότερο από μας τους ίδιους. Ότι βρώμικο ή σάπιο έχει ένα νόημα, και δεν πρέπει να σταματάμε στο πρώτο επίπεδο. Είμαστε εδώ μπροστά στη μαγεία και μπροστά στην ανθρωπινή κατάρπτωση. Η πραγματικότητα εκφράζεται με τον πιο ωμό τρόπο και συγχρόνως τον πιο πλάγιο. [...] Βλέπουμε εδώ τη βαθιά και αιώνια αντινομία ανάμεσα στη δουλειά της κατάστασής μας και των φυσιολογικών μας λειτουργιών και στην πνευματική μας υπόσταση.

Ένα πρόσωπο, το δικό σας, εκφράζει περισσότερο απ' όλα αυτήν την αντινομία, και η εμφάνισή του είναι το κορυφαίο σημείο του έργου. Γι' αυτό η Ίντα έπρεπε να εμφανιστεί σαν φάντασμα, αλλά με κάποια χαρακτηριστικά ή μάλλον ένα συγκεκριμένο χαρακτηριστικό που την κάνει φάντασμα τραγικά πραγματικό. Αυτό το φάντασμα που έρχεται από το επέκεινα έχει διατηρήσει όλη την ευφυΐα και την ανωτερότητα του άλλου κόσμου και αυτό φαίνεται από τα υπονοούμενα που κρύβονται αδιάκοπα σε ό,τι λέει. Όλα της είναι πρόσχημα για βάθος, ένα πρόσχημα που το αρπάζει αμέσως, σαν να τρέμει απ' τον φόβο ότι δεν θα ζήσει άλλο. Η Ίντα αντιπροσωπεύει τον ηθικό πόνο και το δηλητηριασμό της ύλης από την πιο άσχημή της πλευρά.

Όντας ένα φάντασμα, μια εσταυρωμένη, έχει τη διαυγή ματιά των μέντιουμ. Γι' αυτό χρησιμοποιεί απαγγελτικό τόνο λέγοντας τα πιο ανώδυνα πράγματα, που πρέπει να ακουστούν με όλο τους το νόημα. Ας σκεφτούμε τη φρίκη την ανυπόφορη, αλλά ωραία επειδή είναι ανυπόφορη, της κατάστασής της.

Και πρέπει να καταλάβετε ότι αυτή ακριβώς η αναπηρία και καμιά άλλη ήταν ικανή να κάνει τη θέση της Ίντα στη ζωή τόσο αδύνατη, τόσο γεμάτη νόημα και τόσο εκφραστική. Αν την αφαιρέσουμε, το νόημα του έργου αλλάζει, χάνεται η οξύτητα και η φρίκη, το μάθημα αποδυναμώνεται.

Σκέφτομαι ότι ένας πνευματικός άνθρωπος δεν πρέπει να δειλιάζει μπροστά σε τίποτα. Η ελευθερία δεν επιδέχεται εξαιρέσεις. Και είμαι βέβαιος ότι δεν υπάρχουν για σας αζεπέραστα εμπόδια, τουλάχιστον ηθικά και κοινωνικά.

Εύχομαι να γίνετε, στις 24 Δεκεμβρίου, αυτό το αληθινά μυθικό πρόσωπο, που είναι η Ίντα Νεκρεμάρ».

Αν το έργο του Βιτράκ μάς ενδιαφέρει σήμερα δεν είναι επειδή μας πληροφορεί για το πώς ζούσαν οι άνθρωποι στις 12 Σεπτεμβρίου του 1909. Είναι επειδή διατηρεί ανέπαφη τη φρεσκάδα του, διατηρεί, και στο επίπεδο της κοινωνικής κριτικής και στο επίπεδο των ποιητικών συλλήψεων, ακέραια την οξύτητά του.

Νικηφόρος Παπανδρέου

Η διαγραφή από το σουρεαλιστικό κίνημα και ο Βικτόρ ως προπομπός του Ιονέσκο

Το έργο ορισμένων μελών του σουρεαλιστικού κινήματος είναι πολύ πιο σημαντικό, απ' ότου το εγκατέλειψαν, ή διώχτηκαν από αυτό, σε σύγκριση με το μεγαλύτερο μέρος της θεατρικής τους παραγωγής όσο καιρό ήταν ενεργά μέλη του. Ο Αντονέν Αρτώ, ένας από τους εκλεκτότερους σουρεαλιστές ποιητές, καθώς και επαγγελματίας ηθοποιός και σκηνοθέτης, αποτέλεσε την πιο γόνιμη επίδραση του σύγχρονου Γαλλικού θεάτρου, και ο Ροζέ Βιτράκ, ο πιο ικανός δραματουργός που γέννησε ο σουρεαλισμός, διαγράφηκαν από το κίνημα, ύστερα από πρόταση του ίδιου του Μπρετόν, που τους κατηγορήσε ότι υπέκυψαν σε ανάξια εμπορικά ένστικτα, στο σημείο που να θέλουν ν' ανεβάσουν σουρεαλιστικά θεατρικά έργα μέσα στα πλαίσια του εμπορικού θεάτρου. Ο Αρτώ και ο Βιτράκ διαγράφηκαν από τον Μπρετόν, γύρω στο τέλος του 1926. Έγιναν συνέταιροι σε ένα ριψοκίνδυνο πείραμα, με το ταιριαστό όνομα Θέατρο Αλφρέ Ζαρρύ, που άνοιξε την πρώτη Ιουνίου του 1927. [...]

Το δεύτερο σουρεαλιστικό έργο του Βιτράκ, *Βικτόρ ή Τα παιδιά στην εξουσία*, [...] έχει ήδη ξεπεράσει το χάος του «καθαρού» αυτοματισμού, και υιοθετεί τη σύμβαση της φαρσικής και απίθανης «κωμωδίας σαλονιού», που την ξαναβρίσκουμε αργότερα στα έργα του Ιονέσκο. [...] Ο Βικτόρ προαναγγέλλει τον Ιονέσκο σε πάρα πολλά πράγματα: η κοινοτυπία μιας βαρυφορτωμένης από κλισέ γλώσσας παρωδείται, όταν ένα από τα πρόσωπα διαβάζει αυθεντικά αποσπάσματα από την εφημερίδα «Πρωΐα» της δωδεκάτης Σεπτεμβρίου του 1909· υπάρχει ένα ανάλογο μείγμα από παρωδία του συμβατικού θεάτρου και καθαρό παραλογισμό.

Μάρτιν Έσσλιν

Η πανουργία του Ροζέ Βιτράκ

Ο Βιτράκ είναι ο πρώτος που χρησιμοποίησε την οικεία φόρμα και το οικείο θέμα με πανουργία. Η σκανδαλώδης λέξη του Ζαρρύ, με την οποία αρχίζει ο *Υμπύ*¹ έγινε στο *Βικτόρ* σκανδαλώδης πράξη. Η ταύτιση μάλιστα του συμβόλου του θανάτου με μια όζουσα πράξη, σχετική με τους κανόνες καλής συμπεριφοράς κάνει το εύρημά του από τα ποιητικότερα του θεάτρου. Η σύζευξη τραγικού και κωμικού σε μια θεατρική μορφή έχει γίνει με τα απλούστερα και αποκλειστικότερα μέσα.

Το έργο είναι αυτό που λέει η Καμαριέρα κλείνοντας τη στερνή πράξη: ένα δράμα. Χρησιμοποιεί όλα τα δοκιμασμένα κλισέ του αστικού θεάτρου· τις σχέσεις και τις συνέπειες. Ο Βιτράκ είναι έντιμος με τον μύθο του, τον αφήνει να μιλήσει μόνος του. Δεν σχολιάζει. Αν αυτές οι σχέσεις και οι συνέπειές τους είναι ξεκαρδιστικά γελοίες, δεν φταίει βέβαια ο Βιτράκ. Εκείνος εφεύρε απλώς έναν ειδικό φακό μέσα από τον οποίο δείχνει τα πράγματα. Ο φακός του όμως, ο Βικτόρ, δεν είναι άλλου γένους, δεν ανήκει σ' άλλο σύστημα αναφοράς, είναι προϊόν και γέννημα του ίδιου συστήματος. Και αυτό ονομάζω πανουργία του Βιτράκ. Να γελοιοποιείς ένα σύστημα με εργαλείο τον εαυτό του.

Κώστας Γεωργουσόπουλος

¹ Πρόκειται για την πεποιημένη λέξη “merde”.

Ο σουρεαλιστής Βικτόρ

Ο ίδιος ο Βιτράκ χαρακτηρίζει το έργο του ως «αστικό δράμα σε τρεις πράξεις». Στο *Βικτόρ*, ο συγγραφέας στοχεύει στη σφαίρα του κοινωνικού και όχι στη σύγκρουση αυτήν καθ'εαυτήν ή στον τρόπο με τον οποίο θα τη χειριστεί. [...] Το *Βικτόρ* συνιστά μια οξεία κριτική στην αστική κοινωνία, στα γούστα της που ρυθμίζει η επίδειξη, στη λατρεία της για το χρήμα, στην ηλίθια ψυχολογία που καλλιεργεί για τα παιδιά, στις ευτελείς πράξεις της. Αυτό το δράμα, τότε λυρικό, τότε ειρωνικό, τότε άμεσο, στρεφόταν ενάντια στην αστική οικογένεια έχοντας ως στήμονες τη μοιχεία, την αιμομιξία, τον θυμό, τη σουρεαλιστική ποίηση, τον πατριωτισμό, την ντροπή, την τρέλα και τον θάνατο.

Ο ίδιος ο Βικτόρ είναι σουρεαλιστής γιατί διαπραγματεύεται το σκάνδαλο με τον τρόπο των σουρεαλιστών. Το σκάνδαλο αφυπνίζει, συγκινεί, προκαλεί τη σκέψη, προσκαλεί στην αλλαγή οπτικής και μας ωθεί να σκεφτούμε τον ξεπεσμό του ανθρώπινου είδους και τις αφόρητες συνθήκες της ζωής. Μέσα

από το παιχνίδι της διακωμώδησης και του θανάτου, ο Βιτράκ ρίχνει τον προβολέα στις διεκδικήσεις της σουρεαλιστικής επανάστασης. Το παράλογο δεν είναι αναίτιο.

Ο Βικτόρ όμως, όταν συνειδητοποιεί πώς ακριβώς είναι η ζωή με τις αντιφάσεις και τους συμβιβασμούς της, βρίσκεται μπροστά στην εξής εναλλακτική: να κινήσει τα νήματα, να τρομοκρατήσει τους πάντες και στη συνέχεια να βουλευτεί με την κατάσταση ή να απαρνηθεί αυτό που θεωρεί σκάνδαλο και ύστερα να αυτοκτονήσει παρασέρνοντας όσους περισσότερους μπορεί στην καταστροφή. Και αυτό ακριβώς πράττει.

Ο Βιτράκ, το 1928, αρνείται οποιαδήποτε συνδιαλλαγή με την αστική τάξη.

Henri Behar

Ο Βικτόρ τρελάθηκε!
Αυτός δεν είναι πια παιδί.

Σε οποιαδήποτε ηλικία είσαι ελεύθερος να πεθάνεις.
Εγώ, μάλλον θα πεθάνω σύντομα, από περιέργεια.

Το πρώτο μανιφέστο του σουρεαλισμού

Προς τιμή του Γκιγιάμ Απολλιναίρ, που μόλις είχε πεθάνει και που, επανειλημμένα, μας φαινόταν ότι είχε υπακούσει σε μια γοητεία αυτού του είδους, χωρίς πάντως να έχει θυσιάσει σ' αυτήν μέτρια μέσα λογοτεχνικά, ο Σουπώ και εγώ ορίσαμε με το όνομα του ΣΟΥΠΡΕΑΛΙΣΜΟΥ τον νέο τρόπο καθαρής έκφρασης που είχαμε στη διάθεσή μας και από τον οποίο ανυπομονούσαμε να επωφεληθούν οι φίλοι μας. [...]

ΣΟΥΠΡΕΑΛΙΣΜΟΣ, ονομα αρσ. Αυτοματισμός ψυχικός καθαρός με τον οποίο προτίθεται κανείς να εκφράσει είτε προφορικά είτε γραπτά, είτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, την πραγματική λειτουργία της σκέψης. Υπαγόρευση της σκέψης, με την απουσία κάθε ελέγχου απ' τη λογική, έξω από κάθε προκατάληψη αισθητική ή ηθική.

Ο σουρεαλισμός στηρίζεται στην πίστη στην ανώτερη πραγματικότητα ορισμένων τύπων συσχετισμών αγνοημένων ως τώρα, στην παντοδυναμία του ονείρου, στο αδιάφορο παιχνίδι της σκέψης. Τείνει να καταλύσει οριστικά όλους τους άλλους ψυχικούς μηχανισμούς και να υποκατασταθεί στη θέση τους στη λύση των κυριότερων προβλημάτων της ζωής. Έκαναν χρήση ΑΠΟΛΥΤΟΥ ΣΟΥΠΡΕΑΛΙΣΜΟΥ οι κ.κ. Aragon, Baron, Boiffard, Breton, Crevel, Delteil, Eluard, Gérard, Limbour, Malkine, Morise, Naville, Noll, Péret, Picon, Soupault, Vitrac.[...] Αρκετός αριθμός ποιητών θα μπορούσαν να περάσουν για σουρεαλιστές, για να αρχίσουμε από τον Δάντη και, στις καλύτερες μέρες του, τον Σαίξπηρ. [...]

Δεν έχουμε ταλέντο, ρωτήστε τον Roger Vitrac:

«Δεν είχα καλά-καλά ανακαλέσει τον μαρμαρένιο ναύαρχο και αυτός στράφηκε στα πέλματά του σαν άλογο που αφηνιάζει μπροστά στον πολικό αστέρα και μου σχεδίασε πάνω στο τρικαντό του μια περιοχή όπου έπρεπε να περάσω τη ζωή μου».

ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΜΑΓΙΚΗΣ ΣΟΥΠΡΕΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Γραπτή σουρεαλιστική σύνθεση ή το πρώτο και τελευταίο διάγραμμα

Συγκεντρωθείτε σ' αυτό που έχετε να γράψετε, αφού εγκατασταθείτε σ' ένα μέρος όσο το δυνατόν ευνοϊκότερο γι' αυτόν τον σκοπό. Περάστε στην πιο παθητική ή την πιο δεκτική κατάσταση που σας είναι δυνατόν. Αφαιρέστε από το μυαλό σας, τα ταλέντα σας, και όλων των άλλων. Πείτε στον εαυτό σας ότι η λογοτεχνία είναι ένας από τους πιο θλιβερούς δρόμους που οδηγούν παντού. Γράψτε γρήγορα χωρίς προσχεδιασμένο θέμα, αρκετά γρήγορα ώστε να μην συγκρατήσετε και να μην βρεθείτε στον πειρασμό να ξαναδιαβάσετε αυτά που έχετε γράψει. Η πρώτη φράση θα έρθει τελείως μόνη, αφού αληθεύει πως κάθε δευτερόλεπτο υπάρχει στη συνειδητή σκέψη μας μια παράξενη φράση που δεν επιδιώκει παρά να εξωτερικευθεί. [...]

Ο σουρεαλισμός δεν επιτρέπει σ' εκείνους που επιδίδονται σ' αυτόν να παραιτηθούν όταν τους ευχαριστεί.

Αντρέ Μπρετόν

Παραστάσεις του Βικτόρ ή Τα παιδιά στην εξουσία στην ελληνική σκηνή*

Από την παράσταση του Τεχνχώρου (1997)

Από την παράσταση του Ανοιχτού Θεάτρου (2003)

Από την παράσταση του Θεάτρου Τέχνης Κ. Κουν (2017)

1973-74

Θέατρο Τέχνης Κ. Κουν,
σκηνοθεσία:
Κάρολος Κουν

1978

Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος,
σκηνοθεσία:
ομαδική (ηθοποιοί-συντελεστές)

1988

Θέατρο Καισαριανής,
σκηνοθεσία:
Γιάτσεκ Βέκσλερ

1997

Τεχνχώρος,
σκηνοθεσία:
Γιάννης Κακλέας

2003

Ανοιχτό Θέατρο,
σκηνοθεσία:
Γιώργος Μιχαηλίδης

2017

Θέατρο Τέχνης Κ. Κουν,
σκηνοθεσία:
Μαριάννα Κάλμπαρη

*η παραστασιογραφία αυτή είναι
ενδεικτική.

Ο Βικτόρ ή Τα παιδιά στην εξουσία στο ΚΘΒΕ

Θεατρική περίοδος 1977-1978

Πρώτη παράσταση:
9 Φεβρουαρίου 1978
Θέατρο Εταιρείας
Μακεδονικών Σπουδών

Μετάφραση:
Παύλος Μάτεσις
Σκηνοθεσία:
ομαδική (ηθοποιοί-συντελεστές)
Σκηνικά-Κοστούμια:
Νίκος Πολίτης
Δραματολογική συνεργασία:
Νίκος Μπακόλας
Μουσική επιμέλεια:
Αίγλη Χαβά-Βάγια

Διανομή (με αλφαβητική σειρά)

Σμαρώ Γαϊτανίδου
(Θηρεσία Μανιώ)

Σίμος Ιωαννίδης
(Στρατηγός Στέφανος Λονσεγκυρ)

Αφροδίτη Ιωαννίδου (Κυρία Ίντα
Νεκρεμάρ, Γαλαζοαίματη Κυρία)

Ελένη Καρπέτα
(Κυρία Ίντα Νεκρεμάρ)

Ιάκωβος Λεβισιάνος
(Κάρολος Πωμέλ)

Γιώργος Λέφας (Βικτόρ)

Καίτη Μανωλεδάκη (Εσθήρ)

Αλεξάνδρα Παντελάκη
(Λιλή, Μαρία)

Τάσος Πεζirkιανίδης
(Αντωνάκης Μανιώ)

Θόδωρος Ριζούδης (Γιατρός)

Δέσποινα Σφάντζικα (Λιλή)

Λίνα Τριανταφύλλου
(Αιμιλία Πωμέλ)

Roger Vitrac

Victor or Power to the children

Translation

Director

Set-Costumes

Music

Movement

Lighting

1st Assistant director

2nd Assistant director

Production Photography

Production Coordinator

Pavlos Matesis

Yannis Anastasakis

Maria Mylona

Dimitris Theocharis

Sofia Papanikandrou

Stelios Tzolopoulos

Giorgos Papastylianos

Georgia Kyriazi

Tasos Thomoglou

Marily Ventouri

*Assistant director (internship): Giorgos Michalakos

*Assistant set designer (internship): Despina Toutountsoglou

*Production assistant (internship): Giorgos Grinias

Cast in alphabetical order

Maria Bagana Émilie

Vasilis Darmas Victor

Thanos Feretzelis Antoine

Sofia Kalemkeridou Lili

Georgia Kyriazi Maria

Clio-Danae Othoneou Ida

Grigoris Papadopoulos Charles

Gogo Papaioannou Esther

Giorgos Papastylianos Doctor

Kostas Santas General

Foteini Timotheou Thérèse

Director's note

"Improbabilities! There are improbabilities afoot here tonight!"

General Etienne Lonségur

Both comedy and drama, merciless satire and poetic allegory, a manifesto for freedom and a children's game, devastating farce and a cry in the wilderness... I find myself struggling to find words that do justice to this daring fantasy which Roger Vitrac bequeathed to the 20th-century theatre. His work achieves what our 21st-century theatre strives so hard to do: spotlight, critique and denounce the reality of the civilized nations in the Western world in 2019. Works like *Victor* give us the opportunity –players and audiences alike– to bravely confront our obsessions and pour scorn on ourselves and others. Relax! Power didn't go to the children, in the end. We can thank our lucky stars! And they can thank theirs...

As for *Victor*, though it may seem strange, he'll stay etched in our memory like the cave paintings in Altamira or the graffiti on the Paris Metro.

This production is dedicated to Tasos Pezirkianidis, the actor who played Antoine Magneau in this same theatre 41 years ago.

Yannis Anastasakis

Roger Vitrac

Roger Vitrac, poet and playwright was born on November 17, 1899, in Pinsac, France. He was one of the original signers of the First Surrealist Manifest (1924), but along with Antonin Artaud he was later expelled from official Surrealist circles because of his pursuit of commercial theater opportunities for his work. In 1926, he founded the Theatre Alfred Jarry with Artaud and Robert Aron, and there he produced his first two full-length plays, *The Mysteries of Love* (written in 1924 and first produced in 1927) and *Victor, or the Children Take Over* (1928), which combine farce and fantasy with the darker sensibility of tragedy. Antonin Artaud directed the original productions of both dramas. [...] *Victor* created a scandal and ran for only three performances, although it was successfully revived in 1962 by Jean Anouilh. In this work Vitrac satirizes the follies of society through a world of fantasy in which a seven-foot-tall, nine-year-old child speaks and acts like an adult and dies of a heart attack. Vitrac's absurdist vision and flights of imagination make him an important predecessor to the Theater of the Absurd, his influence being particularly evident in the works of Eugène Ionesco. The only person associated with Surrealism who ever sought to make a career of himself as a dramatist –seeking consolation in absinthe meanwhile– Vitrac died on January 22, 1952, in Paris.

Bert Cardullo - Robert Knopf

Η INTERLIFE στηρίζει το θέατρο και τον πολιτισμό

...υλοποιώντας το πρόγραμμα *"προσφέρω ...αλλιώς"*
με αίσθημα ευθύνης και κοινωνικής ευαισθησίας.

THE LUXURY HOTELS

FEEL UNIQUE

Μοναδικές στιγμές χαλάρωσης και απόλαυσης. Υψηλή ποιότητα υπηρεσιών και
απαράμιλλη φιλοξενία. Κορυφαίες ξενοδοχειακές υπηρεσίες που προσφέρουν
ξεχωριστές εμπειρίες. Βρίσκεστε στα The Luxury Hotels!

MEDITERRANEAN PALACE

Σαλαμίνος 3 & Καρατάσου, 54626 Θεσσαλονίκη
τ. 2311 240400, med@theluxuryhotels.gr

GRAND HOTEL PALACE

Μοναστηρίου 305, 54628 Θεσσαλονίκη
τ. 2310 549000, grand@theluxuryhotels.gr

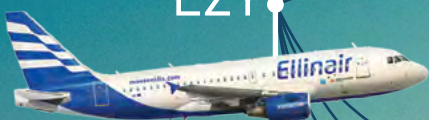

FIND US ON SOCIAL MEDIA / BOOK NOW

THELUXURYHOTELS.GR

ΕΣΥ

ΜΙΑ *Ellinair* ΑΠΟΣΤΑΣΗ

ΟΜΑΔΑ

BACHELOR

MEETING

ΑΠΟΔΡΑΣΗ

ΕΡΩΤΑΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΠΙΤΙ

WEEKEND

ΔΙΑΚΟΠΕΣ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

SHOPPING

ΕΜΠΕΙΡΙΑ

www.ert.gr

EPT webtv

μαζί...
και στον
πολιτισμό

ΠΡΩΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
91.6 • 105.8
ΕΡΑΔΕΙΟΝ ΕΡΑΔΕΙΟΝ

103.7 FM
ΔΕΥΤΕΡΟ

101.8 FM
ΕΡΑσπορ

KOSMOS 93.6

η Φωνή
της Ελλάδας

95.8 FM
ΕΡΤ

102 FM
ΕΡΤ

EPT
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΠΑΡΤΕ ΤΟ ΕΘΝΟΣ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΣΑΣ

www.ethnos.gr

Κάθε Κυριακή

η εφημερίδα «Μακεδονία» στα περίπτερα

Επισκεφθείτε και το site **makthes.gr**

Ιστορική. Αξιόπιστη. Μοναδική.

Η ΑΥΓΗ

www.avgi.gr

NEA ΣΕΛΙΔΑ

Η εφημερίδα της επόμενης μέρας

Κάθε Κυριακή στα περίπτερα
και κάθε μέρα online

neaselida.gr

Λιοντάρι

ΑΝ
ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ
ΝΑ ΣΑΣ ΛΕΝΕ
ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ
ΜΕ ΤΟ **ΟΝΟΜΑ ΤΟΥΣ**

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

www.efsyn.gr

Μοναδικοί εργοδότες
οι αναγνώστες μας

Κάθε Κυριακή υπάρχει

Documento

Εφημερίδα έρευνας και άποψης

Άποψη έχεις.
Αποδείξεις έχεις;

ΜΟΝΙΜΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Πηγές:

- Τα κείμενα του Παύλου Μάτεσι (σσ. 5-7) προέρχονται από την εισαγωγή του βιβλίου: Ροζέ Βιτράκ, *Βικτόρ ή Τα παιδιά στην εξουσία*, επιμ. Μαρία Λάζου-Πορτολογαίου, Μπ. Παύλος Μάτεσις, Δωδώνη, Αθήνα 1970, σσ. 18-19, 21-22, 26, 29.
- Το κείμενο της Βασιλικής Ράπτη (σσ. 7-8), προέρχεται από το βιβλίο: Vassiliki Rapti, *Ludics in Surrealist Theatre and Beyond*, Routledge, Λονδίνο και Νέα Υόρκη 2013, σσ. 91-94, 102.
- Τα κείμενα των: Νίκου Μπακόλα (σσ. 9) και Νικηφόρου Παπανδρέου (σσ. 11-14) προέρχονται από το: Πρόγραμμα παράστασης, Ροζέ Βιτράκ, *Βικτόρ ή Τα παιδιά στην εξουσία*, Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, Θεσσαλονίκη 1978, σσ. 10-14.
- Το κείμενο της Ελένης Απ. Στεργιοπούλου (σσ. 10), προέρχεται από το βιβλίο: Ελένη Απ. Στεργιοπούλου, *Συρρεαλισμός. Μια εισαγωγή*, Ινστιτούτο του βιβλίου – Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2005, σσ. 177-181.
- Το κείμενο του Μάρτιν Έσλιν (σσ. 15), προέρχεται από το βιβλίο: Μάρτιν Έσλιν, *Το θέατρο του παράλογου*, μτφ. Μαρία Λυμπεροπούλου, Δωδώνη, Αθήνα και Γιάννινα 1996, σσ. 428-430.
- Τα κείμενα των: Κώστα Γεωργουσόπουλου (σσ. 16) και Henri Behar (σσ. 17-18) προέρχονται από το: Πρόγραμμα παράστασης, Ροζέ Βιτράκ, *Βικτόρ ή Τα παιδιά στην εξουσία*, Ανοιχτό Θέατρο, Αθήνα 2003, σσ. 8, 10.
- Το κείμενο του Αντρέ Μπρετόν (σσ. 20), προέρχεται από το βιβλίο: André Breton, *Μανιφέστα του σουρρεαλισμού*, επιμ. Ιωάννης Εμμ. Μοσχονάς, μτφ. Ελένη Μοσχονά, Δωδώνη, Αθήνα 1972, σσ. 27-29, 31, 33, 39, 40.
- Η παραστασιογραφία της σελίδας 21, καθώς και οι φωτογραφίες που τη συνοδεύουν, έχουν αντληθεί από τις πηγές: Πρόγραμμα παράστασης, Ροζέ Βιτράκ, *Βικτόρ ή Τα παιδιά στην εξουσία*, Ανοιχτό Θέατρο, Αθήνα 2003, σ. 77, Αρχείο ΚΘΒΕ ΚΘΒΕ [www.nthg.gr], Λέανδρος Πολενάκης, «Η κωμωδία των αστών. Βικτόρ του Βιτράκ από το Θέατρο Καισαριανής», εφημ. *Αυγή*, 24.3.1988, Ιστοσελίδα Θεάτρου Τέχνης Κ. Κουν [www.theatro-technis.gr], Πρόγραμμα παράστασης, Ροζέ Βιτράκ, *Βικτόρ ή Τα παιδιά στην εξουσία*, Τεχνοκώρος, Αθήνα 1997.
- Το κείμενο και οι φωτογραφίες της σελίδας 22, έχουν αντληθεί από το Αρχείο του ΚΘΒΕ.
- Το κείμενο της σελίδας 26, προέρχεται από το βιβλίο: Bert Cardullo και Robert Knopf (επιμ.), *Theater of the Avant-Garde 1890-1950: A critical anthology*, Yale University Press, New Haven και Λονδίνο 2001, σσ. 327.

Ροζέ Βιτράκ

ΒΙΚΤÓΡ

ή Τα παιδιά στην εξουσία

Roger Vitrac

Victor ou Les enfants au pouvoir

Καλοκαίρι 2019 / Αρ. Δελτίου 725 (321)

ΚΘΒΕ
ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΚΗΝΗΣ

Μαρίνα Κολοκούρη

ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΣΚΗΝΗΣ

Αλέξανδρος Αυγερινός
Ηλίας Παπαλεξανδρίδης
Χρήστος Μανάφης
Νίκος Ασλανίδης

ΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΚΟΝΣΟΛΑΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ-ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ

Γιάννης Τούμπας
Μιχάλης Ζίφτης
Αντώνης Διρχαλίδης
Νίκος Τερζόπουλος

ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΑ

Ευάγγελος Καρκαλίνης
Σωτήρης Τσολάκης
Στέλιος Ντάρας
Βιργινία Ρηγάκη
Αλέξανδρος Δρακόπουλος

ΦΡΟΝΤΙΣΤΕΣ

Άννα-Μαρία Βάσιακ
Δημήτρης Καρπόσης

ΕΝΔΥΤΡΙΕΣ

Κωνσταντίνα Μαντζούκα
Μαρία Σαρηγιάννη
Μαρίνα Κραχμάλ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΣΚΗΝΙΚΩΝ & ΚΟΣΤΟΥΜΙΩΝ

Εργαστήρια ΚΘΒΕ

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ

Ιωάννα Καρτάση

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

Δημήτρης Μπίκας

ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ & ΣΚΗΝΩΝ

Στέλιος Τζολόπουλος

ΤΜΗΜΑ ΕΚΔΟΣΕΩΝ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Δήμητρα Βαλεοντή

ΤΜΗΜΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ-ΔΡΑΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Αμαλία Κοντογιάννη

ΤΜΗΜΑ ΕΚΔΟΣΕΩΝ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Αιμιλία Καρακόκκινου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ

Άννα Κάλβαρη

ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Ολυμπία Θεοδωρίδου
Νίκος Λεονταρίδης

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Τάσος Θώμογλου

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΧΩΡΩΝ

Δημήτρης Καβέλης
Ανέστης Καραηλίας
Γιώργος Κασσάρας
Δημήτρης Μητσιάνης
Βασίλης Μυτηλινός
Περικλής Τράιος

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Michael Eleftheriou

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΤΥΠΟΥ

Κάπα Εκδοτική

Αναλυτικά βιογραφικά σημειώματα, περισσότερα κείμενα για το έργο και φωτογραφίες από την παράσταση μπορείτε να βρείτε στην επίσημη ιστοσελίδα του ΚΘΒΕ ntng.gr και συγκεκριμένα στη σελίδα της παράστασης, σκανάροντας με το κινητό σας το QR code.

You can find detailed biographical notes, additional texts relating to the play and photographs of the production on the official NTNG website ntng.gr. Navigate straight to the production by scanning the QR code with your mobile phone.

Στην ύλη του προγράμματος συνέβαλε η Στέλλα Παπαδημητρίου

